

Karjääriõpetus

Õppekorraldus

Karjääriõpetus on valikaine 10.-12. klassi õpilastele. Aine saavad valida kõik õpilased, vaatamata suunale. Aine maht on üks kursus.

Õppematerjal

Kasutusel on

1. ELUKESTEVA ÕPE JA KARJÄÄRIPLANEERIMINE. Innove, 2007,
2. KARJÄÄRIÕPETUS. Ainaamat. HTM, Innove, REKK, 2010.
3. ABIMEES SINU TULEVIKUPLAANIDE TEGEMISEL. Töövihik gümnaasiumiõpilastele, Innove, 2018
4. Grupidustamise näidiskavad ja karjääriinfo slaidikogumikud internetis www.rajaleidja.ee – suunajale.

Läbitavad teemad ja õppesisu

I. Enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) analüüsib enda isiksust ja kasutab eneseanalüüsi tulemusi elutee planeerimisel ja karjäärivalikute tegemisel;
- 2) on motiveeritud õppima, tunneb ja kasutab erinevaid õpistrateegiaid;
- 3) oskab analüüsida ennast kui tulevast töötajat;
- 4) oskab näha oma erinevate elurollide seost karjäärivalikutega, sh põlvkondade erisusi.

Õppesisu

- Isiksuseomadused: närvisüsteemi tüüp, temperament ja iseloom.
- Isiksuseomadused: väärtused, vajadused, motivatsioon, hoiak, emotsioonid.
- Isiksuseomadused: võimed, intelligentsus, huvid, üldised ehk ülekantavad kompetentsid ja kutsespetsiifilised kompetentsid.
- Minapilt ja enesehinnang, identiteet, refleksioon. Erisustega arvestamise oskused igapäevases suhtlemises.

II. Karjääriinfo tundmine ning selle tähtsus karjääriplaneerimisel

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) tunneb tööturu suundumusi, erinevaid töövaldkondi ning on teadlik võimalustest ja nõuetest tööturul;
- 2) teab karjäärivõimalusi majandustegevusvaldkondades;
- 3) mõistab hariduse ja tööturu vahelisi seoseid ning vajadust pidevaks enesearendamiseks;

4) oskab leida infot tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta ning kasutab seda oma haridustee planeerimisel.

Õppesisu

- Muutuv tööturg: tööturu olukord, trendid, arengusuunad, prognoosid, tööandjate ootused, ettevõtluse vormid, töösuhteid reguleerivad õigusaktid.
- Muutuv tööjõuturg: tööjõuturu nõudlus ja pakkumine, konkurents, elukestev õpe, töömotivatsioon, võrdne kohtlemine tööjõuturul. Majandustegevusalad, amet ja ametite rühmad, kutse ja kutseoskused, kutsestandardid, kutseelistused.
- Haridustee: erialad, haridussüsteem, formaalne ja mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed.

III. Planeerimine ja otsustamine

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) mõistab karjääriplaneerimist kui terviklikku, järjepidevat ja elukestvat protsessi;
- 2) suudab iseseisvalt otsustada ja analüüsida otsuseid mõjutavaid tegureid;
- 3) kasutab vajaduse korral karjäärispetsialistide abi (karjäärinõustamist, tuge karjääriinfo hankimisel ja analüüsil);
- 4) on valmis teadlike karjääriotsuste tegemiseks ja isikliku karjääriplaani koostamiseks elukestva õppe kontekstis;
- 5) võtab vastutuse oma karjääri planeerimisel.

Õppesisu

- Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: otsustamine ja seda mõjutavad tegurid, otsustamiskeskused, karjääriinfo allikad, infootsimine, alternatiivid, sundvalikud, muutustega toimetulek, karjääriteenused.
- Isikliku karjääriplaani koostamine: elukestev õpe, edu, elurollid, elulaad, karjäär, õpimotivatsioon, omavastutus, kandideerimisdokumendid, karjääriplaneerimine, karjääriplaani koostamine.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja nende rakendamise oskust, üldpädevuste saavutatust suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangutega. Kursuse läbimist hinnatakse arvestuslikult – arvestatud/mittearvestatud.

Karjääriõpetuse käigus ei hinnata õpilase hoiakuid ega väärtusi, vajaduse ja võimaluse korral antakse õpilasele nende kohta tagasisidet. Hindamisel väärtustatakse õpilaste isikupära ja toetatakse arengut.

Õpilane peab olema hindamises aktiivne partner, kuna see toetab karjääri kujundamise oskuste arenemist.

Kursuse jooksul koostab õpilane personaalse õpimapi/ portfoolio, millesse kogub eneseanalüüsi jt õpiülesannete tulemused ning muud huvipakkuvad elukutsete või erialadega seotud materjalid.

Õpilasele tutvustatakse kursuse alguses, mida, millal ja mille alusel hinnatakse.

Hinnatakse ainekavas teemade jaotuses kirjeldatud ettenähtud õpitulemuste saavutamist, mida õpilane tõendab arutelude, rühmatööde, õpimapi esitlemise jt tegevuste käigus.

Kursuse läbimiseks on vajalik aktiivselt osaleda vähemalt 80% ainetundides, sest enesearengut toetavad tegevused toimuvad tunni ajal. Samuti on arvestuse saamiseks vajalik esitada õpimapp.